

Fra: [Torsten Brinch](#)
Til: [STPS Sundhedsjura enhedspostkasse](#)
Emne: Høringssvar/bemærkninger til udkast til vejledning om ikke-terapeutisk omskæring af drenge.
Dato: 20. oktober 2020 11:43:23
Vedhæftede filer: [Høringssvar_TorstenBrinch.PDF](#)

Hermed fremsendes, i forbindelse med styrelsens igangværende høring, vedhæftet dokument med høringssvar/bemærkninger til udkast til vejledning om ikke-terapeutisk omskæring af drenge.

med venlig hilsen
Torsten Brinch
Circumwatch.dk

--

Torsten Brinch <tob@gyldengrisgaard.dk>

Høringssvar/bemærkninger til udkast til vejledning om ikke-terapeutisk omskæring af drenge.

Torsten Brinch, 20.oktober 2020.

Der savnes i udkastet til vejledningen en bagved liggende lovhjemmel i forbindelse med følgende indledende afsnit:

"Ved ikke-terapeutisk omskæring skærpes de sædvanlige krav om omhu og samvittighedsfuldhed i forbindelse med blandt andet brug af medhjælp, indhentelse af informeret samtykke og information. Baggrunden herfor er, at der er tale om et operativt indgreb uden medicinsk indikation."

Overordnet set mener jeg ikke, at Styrelsen for Patientsikkerhed har nogen lovhjemmel til at stille særligt skærpede krav til omhu og samvittighedsfuldhed i forbindelse med udførelse af indgreb uden medicinsk indikation, eller særskilt i forhold til specifikt ikke-terapeutisk omskæring af drenge, til forskel fra de krav der sædvanligvis stilles i forbindelse med udførelse af indgreb med medicinsk indikation. Vejledningen skal således have bund i den eksisterende lovgivning.

Danmark har, jvf. Ovidokonventionens artikel 4, internationalt forpligtet sig til at enhver sundhedsmæssig intervention skal foretages i overensstemmelse med gældende faglige forpligtelser og standarder. Operative indgreb, der sædvanligvis udføres i Danmark med en medicinsk indikation, skal da naturligvis foretages i overensstemmelse med de samme høje gældende faglige forpligtelser og standarder som indgreb, der udføres uden en medicinsk indikation, for eksempel ikke-terapeutisk omskæring af drenge.

Det er således særdeles uheldigt, at udkastet til vejledning giver indtryk af, at der ved ikke-terapeutisk omskæring af drenge arbejdes under særligt skærpede forpligtelser og standarder.

Det er i øvrigt ikke klart hvori disse angivelige skærpelser i vejledningen består.

- I forbindelse med "*brug af medhjælp*" angiver udkastet:

"En autoriseret sundhedsperson skal i fornødent omfang føre tilsyn med medhjælpens udførelse af virksomheden, hvilket ved omskæring betyder, at lægen skal være til stede under indgrebet."

Muligvis peges der her på, som et angiveligt særligt skærpet krav ved ikke-terapeutisk omskæring af drenge, "*at lægen skal være til stede under indgrebet.*"

Det er min opfattelse, at der faktisk ikke kan udledes noget af eksisterende lovgivning om hvorvidt lægen skal være tilstede eller ikke, ved delegation af et sådant indgreb. Der er ikke indført et sådant krav ved delegationsbekendtgørelsen. Det måtte synes at afhænge af de konkrete omstændigheder, hvorunder delegationen foregår. Under alle omstændigheder har styrelsen ikke nogen lovhjemmel til at stille dette som et særligt skærpet krav igennem en vejledning, om ikke-terapeutisk omskæring af drenge.

- I forbindelse med "*indhentelse af informeret samtykke og information og samtykke*" angiver udkastet:

"Omskæring af drenge under 15 år må ikke udføres, uden at der foreligger et informeret samtykke fra forældremyndighedens indehaver. Hvis der er tale om fælles forældremyndighed, skal begge forældre informeres og give samtykke til indgrebets udførelse og det er lægens ansvar at sikre dette. En dreng, der er fyldt 15 år, kan selv give informeret samtykke til indgrebet, hvis lægen skønner, at drengen har forstået indgrebets karakter. Dog skal forældremyndighedens indehaver tillige have information og inddrages i den 15-17 åriges stillingtagen."

Muligvis peges der her på, som et angiveligt særligt skærpet krav ved ikke-terapeutisk omskæring af 15-17 årige drenge, på grundlag af drengens eget informerede samtykke, at lægen konkret skal skønne, at drengen "*har forstået indgrebets karakter*".

Det er dog ikke klart hvad dette sproglige udtryk nærmere skal betyde, til forskel fra det lignende udtryk i sundhedslovens §17 stk 2, hvoraf det følger at lægen konkret skal skønne, at drengen "*selv er i stand til at forstå konsekvenserne af sin stillingtagen*". Og om der heri ligger og tilsigtes en skærpelse i vejledningen. Under alle omstændigheder har styrelsen ikke lovhjemmel til at ændre betydningen af det sædvanlige krav i lovgivningen, særligt ved ikke-terapeutisk omskæring af drenge.

Bemærkelsesværdigt er også i denne sammenhæng, at der i samme afsnit helt undlades en henvisning til bestemmelsen i sundhedslovens § 20 om patientens inddragelse, hvorefter også den <15 årige dreng i et vist omfang skal informeres og inddrages i drøftelserne af en eventuel ikke-terapeutisk bortskæring af en del af hans kønsorganer, og hans tilkendegivelser i den forbindelse, i det omfang de er aktuelle og relevante, skal tillægges betydning.

Der savnes i øvrigt helt i udkastet et forudgående afsnit om visitationsregler for indgrebet, til sikring af at en ikke-terapeutisk omskæring ikke tilbydes en dreng i strid med hans interesser. Dette ville være i direkte strid med lægens pligt til omhu og samvittighedsfuldhed efter autorisationsloven, og med mindstebeskyttelsesprincippet for samtykke-inhabile patienter i sundhedslovens § 14, jvf. også den skærpede og højere minimumsbeskyttelsesstandard ved Oviedokonventionens artikel 6.

Relevant for dette væsentlige forhold ses i udkastet kun en lidt forkølet og malplaceret passus indskudt i et senere afsnit, om at lægen forud for indgrebet "*skal undersøge drengen for at sikre, at drengen er rask og i trivsel*".

Det er slet ikke godt nok. Lægen har en meget mere omfattende og overordnet pligt til at foretage en konkret vurdering af den enkelte drengs interesser og behov i det enkelte tilfælde ud fra blandt andet betragtninger om drengens familiære, sociale og religiøse relationer, såvel som hans sundhedstilstand, før gennemførelsen af et sådant indgreb på drengen overhovedet kan komme på tale.

Både den omsorg en forældremyndighedsindehaver skal drage for barnet i medfør af forældreansvarslovens § 2, og omfanget af patientbeskyttelsen i sundhedslovens § 14, afhænger generelt af disse forhold. Denne helt nødvendige visitation til indgrebet, og lægens pligt til at gennemføre visitationen, bør vejledningen derfor præcisere langt bedre.

med venlig hilsen
Torsten Brinch